

PROGRAM

- 13.00 OTVORENIE (MIRO KASPRZYK)
- 13.20 ROZPRÁVKA LESNÝ PRÍBEH
- 14.00 SOKOLIARI AQUILA (UKÁŽKY VÝCVIKU DRAVÝCH VTÁKOV)
- 14.25 ČERTOVSKÁ ROZPRÁVKA (DIVADLO NA HOJDAČKE)
- 15.20 SLÁVNOSTNÝ SPRIEVOD OD RADNICE (SLÁVNOSTNÉ ZAHÁJENIE STREDOVEKÉHO DŇA PRIMÁTOROM MESTA)
- 15.40 SOKOLIARI AQUILA (UKÁŽKY VÝCVIKU DRAVÝCH VTÁKOV)
- 16.00 NÁCVIK BOJOVEJ JEDNOTKY (UKÁŽKA)
- 16.20 HEREDITAS PATRUM (STREDOVEKÁ MÓDA A TANEC)
- 16.40 JANIČIARI V PODANÍ SKUPINY CASSANOVA
- 17.40 ROZPRÁVKA PRE CELÚ RODINU – JANKO HRAŠKO
- 18.05 3 T – IMPROVIZÁCIA V MINULOSTI
- 18.50 STREDOVEKÉ BITKY A POTÝČKY
- 19.25 KABINET DR. VAN HELSINGA (PRIVÁTNE SANATÓRIUM PRE NESMIERNE TALENTOVANÉ A CHORÉ DUŠE – DIVADLO NA VYSOKEJ NOHE)
- 20.00 VEĽKÁ STREDOVEKÁ BITKA
- 20.50 MOŽNO PRÍDE I PANOVNÍK
- 21.10 STREDOVEKÁ TORTÚRA – TAURUS ATER
- 21.30 OHŇOVÁ SHOW S FAKÍROM (BLACK FIRE)
- 22.00 SPRIEVOD A ZÁVEREČNÝ ZEMNÝ OHŇOSTROJ
- 22.15 SPOD BUDÍNA (HUDOBNÁ SKUPINA)
- 23.00 UKONČENIE PROGRAMU

OKREM PROGRAMU NA HLAVNOM A POD HLAVNÝM PÓDIOM SA NA NÁMESTÍ BUDE ODOHRÁVAŤ I DALŠÍ BOHATÝ PROGRAM:

• foteenie s dravcami • obliekanie do brnenia • strelba z luku • stredoveká kuchyňa • hudobníci. Uvidíte aj scény: stredoveký zubár, smrčka, nezamestnaný kat, prídu inkvizítori, krčmár s bosorkou, objaví sa falošný prorok, budete svedkami zázračného uzdravenia, zazriete i dievku po záruke, konkurz na slúžku, žongléra, potulných zlodejov a mestského blázna, bude i maľovanie na tvár. Prídu i remeselníci a budú i jedlá pripravené podľa starých receptov a mnoho ďalšieho.

ZOZNAM ÚČINKUJÚCICH:

Miroslav Kasprzyk • Sokoliari Aquila • Black Fire • Divadlo na hojdačke • Divadlo na Vysokej Nohe • 3 T • Hudobná skupina Spod Budína • Hereditas Patrum • Cassanova • Cech Terra de Selinan • Taurus Ater • Via Cassa a mnoho a mnoho ďalších.

Na Stredovekom dni dochádza k strelbe, a preto sa účasť neodporúča malým deťom, občanom s citlivejším sluchom a zvieratám.

Uvedené časové údaje sú orientačné.
Zmena programu vyhradená.

IDEA, NÁMET A SCENÁR: Marián Mrva

DRAMATURGIA: Jozef Abafi, Marián Mrva, Martin Tvarožek a Jozef Tomík

GRAFICKÁ SPOLUPRÁCA: Jana Kollárová

MESTO ŽILINA A FACTA NON VERBA VÁS POZÝVAJÚ NA

STREDOVEKÝ DEŇ IX.

12.AUGUST 2016

13.00 – 23.00

MARIÁNSKE NÁMESTIE ŽILINA

Mesto Žilina
Mesto s tvárou

FACTA NON VERBA
CENTRUM PRO DEJINY ŽILINA
A ŽILIA (1202-2016)

Milí Žilinčania návštevníci nášho mesta,

vítam vás všetkých na jednom z najväčších podujatí Žilinského kultúrneho leta – na tradičnom Stredovekom dni. Už deviatykrát sa vraciame do minulosti a zažívame skutočný stredovek. Tento ročník je venovaný prehratej bitke pri Moháči v roku 1526. Tá sa síce priamo nedotýkala nášho mesta, ale do dejín Slovenska i strednej Európy sa zapísala čiernymi písmenami.

Organizátori podujatia, Občianske združenie FACTA NON VERBA a mesto Žilina, pripravili pre malých i veľkých rôzne atrakcie zo stredovekého života. Dozvieme sa zaujímavosti z histórie nášho mesta i Slovenska. Spoznáme niektoré zvyky našich predkov.

Organizátorom a účinkujúcim želim úspešný priebeh tradičného Stredovekého dňa. Aby ich náročné i nebezpečné vystúpenia prebehli bez ujmy či úrazu. Žilinčanom i ostatným divákovi prajem bohaté zážitky a príjemnú zábavu, aby si z Mariánskeho námestia odniesli len tie najlepšie dojmy.

Podme spolu nahliadnuť do stredoveku!

Igor Choma
primátor mesta Žilina

Stredoveký deň

Stredoveký deň v Žiline patrí k významným podujatiam Žilinského kultúrneho leta. Koná sa pravidelne v mesiaci august. Jeho hlavným cieľom je pripomenúť si nenásilnou, populárnou formou najvýznamnejšie udalosti zo stredovekých dejín Žiliny a zároveň propagovať staršiu históriu mesta i medzi širokými vrstvami obyvateľov a návštevníkov.

V tomto roku sa Stredoveký deň zamerával na udalosť, ktorá priamo nesúvisí s dejinami mesta, ale mala na Žilinu ako i celé Uhorsko obrovský vplyv. Bola ňou bitka pri Moháči, ktorá sa konala v roku 1526 a ktorou, ak by sme chceli dejiny Slovenska zaradiť do určitých časových období, končí na našom území stredovek.

Po bitke pri maďarskom Moháči došlo k úpadku mnohých miest v Uhorsku. Rástol vplyv zemepánov a výrazne sa oslabil centrálna moc. Chaos, ktorý v krajine nastal, sa výrazne prejavil i v Žiline a mal pritom na ňu negatívny dopad. Mesto sa dostalo v roku 1526 do rúk Buriana Svetlovského, ktorý ho získal od uhorského kráľa Jána Zápoľského. Alexander Lombardini popisuje túto udalosť vo svojom dielku Stručný dejepis slobodného mesta Žiliny takto: „R.1526 Zápoľa Žilinu založil so Strečnom Burianovi Svetlovskému za 10 000 zl.str. a 3000 zl. Uhorských.“ O dva roky neskôr ten istý panovník previedol mesto do rúk Petra a Mikuláša Kostku. Pre naše mesto a jeho obyvateľov to nebola ľahká doba. Navyše krajina začala žiť v tieni polmesiaca a turecké nebezpečenstvo bolo neustále nablízku.

IX. ročník Stredovekého dňa prinesie ukážky súvisiace práve s týmto obdobím. Vlastná bitka pri Moháči sa uskutočnila 29. augusta 1526. Po bitke sa krajina rozdelila na Dolné Uhorsko pod nadvládou Osmanskej ríše a Horné Uhorsko, ktorého hlavným mestom sa stala Bratislava. V bitke sa vyznamenali na tureckej strane najmä janičiari, ktorí predstavovali profesionálnu osmanskú pechotu pôvodne zloženú z odvrátených detí, ktoré boli podrobené tvrdému vojenskému výcviku. O tomto období našich dejín jestvuje množstvo dobre spracovanej odbornej a populárnej literatúry. Zaujímavosť sa v nej môžu dočítať i tie najmenšie podrobnosti a s týmto obdobím sa taktiež spája i veľa krásnych povestí, ale to je už iná kapitola.

PhDr. Marián Mrva
FACTA NON VERBA, o.z.
www.stredovekyden.sk

 Stredoveký deň

ORGANIZÁTORI

Mesto Žilina
Mesto s tvárou

PODUJATIE PODPORILI

Nadácia
Kia Motors Slovakia

Mesto Žilina
Finančná podpora

PROJEKT JE SPOLUFINANCOVANÝ
MESTOM ŽILINA

MEDIÁLNI PARTNERI

